

خپ!...

عەباس عەبدوللا یوسف

فره‌جار ده‌چوو ه‌سەر لاپه‌رە ١٧٨، لئیه‌تی دوو دێره‌ی خه‌ت له‌بن کێشراو، خۆی به‌قه‌له‌م ره‌ساص دیاره‌ندووویه‌تی. له‌ ناو بژارده‌شیعری (باله‌کانی ئاو) ه‌ه‌ر پۆژه‌یه‌کی لیکدوو، ده‌قی شاعیریکی ده‌خوینده‌وه، جا دره‌نگه‌ی شه‌وو به‌ر له‌ خه‌وتن، خولیا ده‌بیرده‌ سه‌ر لاپه‌رە ژمدارکراو، ده‌یکرده‌وه، ماهۆنه‌ر تیدا نووسیویه:

که‌ نوستی، له‌وه‌ نزیکه‌ که‌ تۆ کوپمی

نه‌ک پیاویکه‌ ده‌ سال له‌ من گه‌وه‌ره‌تر بێ.

ژنه‌که‌ی زوو ده‌خه‌وئ و زووش له‌گه‌ل بانگدان هه‌لده‌ستێ، به‌ر له‌ نووستنه‌وه، که‌رسته‌ی تاشتی به‌ نیمچه‌یی ئاماده‌ ده‌کات، دایده‌نی تا به‌یانی له‌ خه‌وه‌لسن، ئه‌و بۆی لیده‌نی و پیکه‌وه‌ ده‌بخۆن. ده‌یدیت می‌رده‌که‌ی له‌سه‌ر پشت نوستوه، کتێبه‌که‌ش به‌کراوه‌یی پوه‌و سه‌نگی ترنجاه‌وه.

ئه‌مه‌ نیو سه‌ده‌یه‌که‌، لێراهاته‌ی ئه‌م دیمه‌ن و په‌فتاره‌یه‌. به‌سه‌پا کتێبه‌که‌ هه‌لده‌گرئ و له‌سه‌ر زه‌مینه‌ی ته‌نیش جۆشه‌گ، به‌ هاوچۆنیه‌تی کرانه‌وه‌ی خۆی دایده‌نیته‌وه، جا ته‌له‌فزیۆنی پێبوه‌ی بیده‌نگکراو، له‌ سه‌ر قه‌ناتی (پۆتانا کلاسیک)، فلمیکی مصری پێشان ده‌دات، چه‌نباره‌ بووه‌ و غه‌مباسه‌یه‌، ده‌یویست بیکوژینته‌وه، نه‌یکوژانده‌وه، چاوی داخست و له‌ دلای خۆی وتی:

- له‌ پاش تاقانه‌ی جوانه‌مه‌رگ، ئه‌و ره‌شفیلمانه‌ هاوپۆشمن... هاوخه‌ممن. پێشتر فیلمه‌ره‌نگینه‌م پێخۆشتر بوو، چه‌ن مانگیکه‌ به‌ بینینی فیلمی ره‌شه‌رنگ و سه‌په‌رنگ منی راهینا، به‌کۆمیدیا‌ی په‌فتار و په‌له‌ی گوفتار، به‌ده‌نگی به‌رزتر و خێراتر له‌ ده‌نگی ته‌له‌فزیۆن، پیاوه‌که‌م (خوا بیپاریزی) زمانه‌ مصرییه‌که‌یانی بۆم ده‌کرده‌ کوردی، ئه‌به‌وه‌ قه‌شمه‌ر و عه‌نتیکانه‌ دل‌م ورده‌ ورده‌ ده‌گه‌شایه‌وه، ئاشنای ناوه‌کانیان بووم

... شکرکه ... ئیسماعیل ئاسین... زەینەت سدقی،
 لە بیرمە بە گچکەیی تا عازەبی لە تەعجیل ئەلەو
 نەوحانە... ژنی لەبلەبان و سوعبەتچی ھەبوون،
 لە تەسکەیی کۆلانی ئیمە، تەلەفزیۆنی لێ نەبوو،
 پیرەژنەیی زیندووی ددان پاقەر، دوورەمالەو جارویار
 دەھاتە کێمان، بە جەمیک خۆراک و کەچەجل،
 قسەیی عەجایباتی قەومانە، خەنیمانی دەکرد.
 بۆراییی دنیا نەختی پۆنتەر بوو، کابرا وەخەبەر
 ھات، ویستی بە قەفەیی پشئەنگوس چاوی خۆی
 ھەلبگۆفیتیی، خەیاڵیک بردییەو. ژنە خێرا بە
 سووکە بزافیکیی دەسچەپ بۆی ھێماند:
 - نەکەیی... لە بیریچوو دەتگۆ وەختی خۆی،
 لە گەرەکی بنوێلەیی ھەژاریی دەژیاين، مندالان
 (منیش لەوان) بە دەستی چڵکن، توند چاوی
 خۆیان ھەلەدەخوراند، پاش ساتیک ژانەکەیی نەختی
 کپ دەبوو، خەستەخانەش لە بنی دنیاہ.
 پیاوھکە گوتی:
 - تا ئەو زەمان، ئەوھیی لێی زانیبا، خۆخوراندن
 چارەھیکە نزیکە و بەلاشە.
 ژنە پەر بە گۆپی خۆی، پرمە و خەندەھیکە
 کرد، وتی:
 - کتیب گەرەیی کردی، چاویشت ھەر بە صاغی
 ماپتەو، جوانیشە!
 پیاوھکە بەم مەتھەیی شادا، گوتی:
 - یەک شەمەندەفەر کتیبم خۆیندوو، دەروونم
 خۆم فیئە دیالکتیک کرد.
 ژنە ھەلۆستەھیکە کرد و سێ پەنجەیی خستە سەر
 دەمی خۆی، پیاوھکەیی وەک جاری وەھا، ھەستی
 کرد لە مانای وشەھیک نەگەیشتوو، بۆی گوت:
 - حژ و دژ، ھاوکاتە کار دەکەن، ئەیی دیالکتیکی
 من، چاوی خۆم فیئە پیتخۆرە.
 ژنە لە ناخاوتنەیی مێردی شارەزابوو، وتی:
 - منیش حژودژانێ لەگەڵ تۆ دەکەم، ناخیرەن
 لێم دەپرسی ئەو وشە ژنانەھە مانای چییە؟
 پیاوھکە راست و چەپی ھەردوو لاپەنجەیی، بە
 نەرمەپراکیش بە چاوی خۆیدا ھیناوی پێیەو پۆنبین
 بوون.
 ژنەکە وتی:

- تەمەنیکە دەلێی کتیب دەمنوینیی، سێ چوار
 مانگە تەلەفزیۆن خپ پ... دەتخوینیی.
 . ھا...!
 پیاوھکە لە دلێخۆ ئەوھا لە پرسیارەکەیی
 گەیشت، تیدا دەلێ:
 - ھەوکە کتیبەیان دەتخوینیی، دەھەللا... ببیس
 لیت؟!
 بە دەنگیکیی نیوہبیزار گوتی:
 - کتیبە... تەلەفزیۆنە... (دق)یە، کچێ خواوامە
 بنووم.
 ژنە وتی: ئەوھت باشە نەبوویە مەرەقخۆرەیی
 ھەخەو.
 پیاوھکە بەروەلامەیی نەبوو، قسەکەیی پێ ھاندەر
 بوو.
 - لەوھتی بوویمە ژنت کتیب دەخونیەو.
 ئەلیرە، ھەستی بە گلوگانزاندە لێ کرد، گوتی:
 - تۆ کتیب ناخونیەو!
 ژنە وتی: با...!
 پیاوھکە بەھاونزەیی بیژەکەیی، زوو گوتی: ک؟
 ژنەکە وتی: ھەر کتیبەکت دەخوند، کورتوچەر
 بۆمت دەگۆتەو.
 پیاوھکە گوتی: لەوھیی باشتر...! من لە بۆخۆم
 بەچار... تۆش لە منەو بە گوی.
 ژنە ئەو دابەشەیی پێ پەسند، وتی:
 - لە خەو خۆشتر، جۆش و تیسۆزەیی ھاوخنم،
 ھەر ئی کتیبەکانتە!
 پیاوھکە گوتی: ھەندەجار خەونم لێ دەچرێ و
 دەفرێ.
 ژنە زێدەبیژ بوو: ئەوھ چەن پۆژە ناوہللا، لەکنم
 دوو ھەفتەھە، بەیانیان ھەمان کتیب ھەلەدەگرمەو،
 نەشتگۆ... پیتشتر بە پێس پێسە زارت، منت
 دەخستە ناو کتیبەو، بیرمە لە تۆتەکی شەویکی
 زستانەیی بێ کارەبا، چاوم نوقاند و نەنوقاند،
 بەشکەم پشپشەخەوئێ ئسراھەتم داتئ و...
 پیاوھکە قسەھیکە بۆ پێوہنووساند:
 - خۆت فیئە ئەو خووہ کردوو، پاش شیوخۆرە
 ھەرکە سەرت کەوتە سەر بالیف، ئەوھ تۆ
 خەوتی... ئاگام لێبوو دەتگۆ ئازارت دەدەن،

پرتە و نووزەت دەهات ھەر (خەو... بابە) ت لە سەرزار بوو، ئەو بابەخەو ئەو سەردەمی پیش شووینتە... ئەو ئی ئەو وختی، سەرە دیقانییت لەگەڵ دەکردم و زۆر لە بابت دەترسای...!

- کورپە ئی پاش شوومە، ئی خوتە، لۆت بگێرمەو کوروت لۆ گێرامەو..

- قیچەک ...

- دەعبایە... دەعبا، دوو برابەکە چونە غاباتی، لەوئ کوشتیان.

- ژنی... ئەو خەویابە یە (خەبابە) یە، ئەفسانە یەکی زۆر قەدیمە ئی سۆمەرە، ترس و سامەکی ئاوەزوو کردایە، بۆت دەبوو قاقا و قەشمەری.

پاش دەمێک خامۆشی، مێردە پراکشاوەکی نیو لەشی خۆی قیت کردەو

ژنە، بەگۆنتروۆل وەر یسوپاندە لای (پۆتانا مۆسیقا)، (جۆرج وەسسوف) بە پەنگاوپەنگی دەرکەوت، بە دەنگی کەرخاوی گۆرانی دەلێ، زوو بییری هاتەو کورپە ی خۆی، زۆر شەیدای بیستن و دیتنەکی بوو.

ژنە لەسەر جیسی خۆی، پوو لە مێرد پراکشا، پیاوہی بە دەنگیکسی خەمخۆرانە ی بلێند، گوتی:

- بە خشکە وەرەپیش.

ژنە گۆزیکسی دا، پیاوہکە نەختی بالیفەکی بردەپیش، گوتی: دە ی گۆزیکسی تر.

ژنە لارانە سەری خۆی گەیانندە سەر بالیف، پیاوہکە لچکی فۆتە سپییەکی بە ئاوی دەبە تەپکرد و فرمیسکی مەنگبوی بۆ سەپییەو، ھەر دوو پوو بە خەندە ی لیکنۆر، شادانە و یادانە بوون.

پیاوہکە بە نەرمەپەلار، گوتی: جۆرج وەسسوف؟! ژنە زوو وەلامی دایەو: ئەری وەللا وەکی کورپە!

پیاوہکە ویستی قسە بکا، ژنە زوو بە دەنگی دابەر و بلێندتر، وتی:

- نایینی وا پووت و پەجال دەتلیتەو؟! پیاوہکە ویستی پیچەوانە ی بۆ بسەلمی: کچی بە پارە ی کلیپ ھەزار جار و زیتیش، لە ئیمە دەولەمەندترە!

ژنە: ئەوہ ی لیم دیارە ئەو ھەو، دەتەماشای پوخسار و دەنگی بکە، سەردولکە بیژە ی خۆیەتی،

زگم بۆی دەسووتی! پیاوہکە ھەستی بە دلپەتی خۆی کرد:

- نا ھەر بەپراست خۆی نەخۆشە و دەنگریەشی ھەر خۆشە، پیش چەن صالیک، دەنگوباسی بلۆ کرایەو، مردوو، پاش یەک دوو سەعات گوتیان نەمردوو، ئەو دیکەسە ی، جۆرج ناویکە و مردوو.

ژنە بە سۆزیکسی دایکانە، وتی:

- ئەوہ ی ناو دەنگوباسەکە، چەتا چەتایە مردوو، ئەوہ ی من دەنگ و یاد ی زیندوو، صەت جاری دکە گۆرانییەکانی بە چاوی خۆم دەبینم و بە گیتی خۆم دەبیسیم.

پیاوہکە شکستەسۆز بوو، بابەتەکی گۆری، گوتی:

... لەم شیعەرە ی... لەم شیعەرە ی... ژنە بە گۆرپەگۆر وتی: دیقم کرد، دەبیلی کچی؟! پیاوہکە، لە دل ی خۆی گوتی (ھەو، بەگوتنە یەکی مۆسیقای ی دەیشادینم):

- نێرھۆنەر دەلێ:

ژنەکەم نوستوو کپ... خپ و خپ و خپ... ھاوتەمەنە، خۆزیا دەصال لەمن بچووکتەر دەبوو.

ژنەکە خۆی بەردل کرد:

- ئەوچارە زۆر ئاسانت نەکردەو، بەس خۆم تیگەشتم، ژنەکە ئەمنم...

پیاوہکە ھاوپایی بۆ کرد، گوتی:

- تەواو... زۆریش تەواو... کە چیرۆک و سەربوردە بی، خۆت بە ئاسانی لی ی دەفامی و لیكدانەوہ ی بۆ دەکە ی... بۆ منیش تازە ئەم لاپەرە شیعەرە، چەقیوہ و پیم نابزوی... واتا و ساواتای قەپاتە و بۆم ناکریتەو

ژنەکە زیاتر ئاراما، وتی:

- بە من دەکریتەو، پیاوہکە لە پیشمە و وا دەبینم، ئەتووی حەلالە ی خۆمی.

پیاوہکە زاری نەکردەو، بەس لالانە گوتی: ئم، ئم، ئم!

بە